

Toets uitvoerbaarheid Wet politiegegevens; verslag van bevindingen

Samenvatting

In deze uitvoeringstoets is onderzocht hoe een aantal belangrijke aspecten van het voorstel voor de Wet politiegegevens zich verhoudt met de praktijk van het politiewerk. Aandacht is besteed aan de uitwisseling van gegevens tussen korpsen en het in het wetsvoorstel geïntroduceerde onderscheid tussen gegevensverwerking in de uitvoering van de dagelijkse politietaak en de gerichte verwerking van gegevens. Ook wordt de vraag beantwoord wat het gedifferentieerde systeem van zoekmogelijkheden kan betekenen voor het werk van de recherche en is onderzocht of het wetsvoorstel de uitwisseling van gegevens van de politie met haar partners ondersteunt.

Ter uitvoering van deze toets is een vijftal expertsessies gehouden met mensen uit de politiepraktijk. In deze sessies is een aantal voorbeelden uit de praktijk van het politiewerk aan bod gekomen. Er is gekozen voor activiteiten van de politie waarbij de verwerking van informatie een belangrijke rol speelt. De sessies hadden onder meer als onderwerp de aanpak van veelplegers, het oplossen van cold cases door de recherche en de verstrekking van gegevens door de politie in het kader van de aanpak van jeugd- en winkelcriminaliteit.

De uitwisseling van gegevens tussen korpsen in de onderzochte activiteiten van de politie verloopt in de huidige praktijk vaak moeizaam. De oorzaak hiervan ligt niet zozeer in de onmogelijkheden van de bestaande of voorgestelde wettelijke regeling, maar meer in de toegang tot en de gegevensuitwisseling tussen verschillende informatiesystemen van de politie. De invoering van de nieuw op te zetten landelijke informatiehuishouding kan hier verbetering in brengen. Het regime van het wetsvoorstel biedt in ieder geval voldoende ruimte voor de gewenste gegevensuitwisseling.

De praktijk van de aanpak veelplegers in Amsterdam en in Utrecht lijkt voor het grootste deel onder het in de wet voorgestelde verwerkingsregime van de dagelijkse politietaak (artikel 6) en de breed beschikbare gegevens (artikel 10) te passen. Een ander deel van deze aanpak, waarbij op vrij grote schaal gericht informatie wordt ingewonnen over personen die niet noodzakelijkerwijs verdacht zijn van een misdrijf, valt mogelijk onder het regime van de 'gerichte' verwerking van artikel 7 van het wetsvoorstel. Het in de wet en MvT voorgestelde criterium kan op dit punt duidelijker worden geformuleerd.

Het door het wetsvoorstel geïntroduceerde idee van toegang tot politiegegevens door middel van zoekgegevens sluit aan bij de huidige praktijk: voor het grootste deel worden politiegegevens op deze manier ontsloten. Voor de werkbaarheid van deze zoekslagen moeten de zoekgegevens het wel mogelijk maken te zoeken met behulp van 'wildcards'. Hiernaast lijkt ook het voorgestelde gedifferentieerde stelsel van toegang tot politiegegevens (machtigingen) aan te sluiten bij de huidige praktijk van de toegang tot de systemen van de politie. Het wetsvoorstel lijkt voldoende ruimte te bieden voor het gebruik van datamining technieken en andere mogelijkheden tot het -al dan niet- geautomatiseerd leggen van verbanden tussen politiegegevens.

De verschillende stadia van het gedifferentieerde stelsel van zoekmogelijkheden zijn in de praktijk van het politiewerk waarschijnlijk niet scherp te trekken. Voor de werkbaarheid van dit onderscheid in de praktijk hoeft de afbakening tussen zoeken op zoekgegevens en vrij zoeken geen problemen op te leveren, als de gebruikte informatiesystemen hiervoor worden ingericht.

Voor de aanpak veelplegers lijkt het voorgestelde regime van bewaartermijnen in het wetsvoorstel geen grote problemen op te leveren.

Het na relatief korte tijd termijn vernietigen van met name gegevens uit bedrijfsprocessensystemen door de politie kan voor het oplossen van cold cases een knelpunt zijn. Dit geldt zowel onder het huidige wettelijke regime als onder het wetsvoorstel.

Het verruimde regime van verstrekkingen in het wetsvoorstel sluit goed aan bij de huidige praktijk en de doelen van de verstrekkingen door de politie op het gebied van winkelcriminaliteit. De mogelijkheden tot verstrekken onder het regime van de regionale samenwerkingsverbanden, zoals voorgesteld in artikel 18 van het wetsvoorstel, kan hiernaast het werk van de basispolitiezorg bij de aanpak van winkelcriminaliteit ondersteunen.

Binnen het verstrekkingenvraagstuk zijn in de huidige praktijk in het kader van de aanpak van jeugdcriminaliteit de incidentele verstrekkingen (artikel 17) erg belangrijk, maar veel van deze verstrekkingen kunnen naar verwachting in de toekomst worden geschakeerd onder het regime van eestructureel samenwerkingsverband (artikel 18 van het wetsvoorstel). Ten aanzien van deze samenwerkingverbanden en de door het wetsvoorstel mogelijk gemaakte landelijke regeling voor verstrekkingen onder artikel 16 sluit de wet goed aan op de praktijk. Het is wellicht wenselijk om ook voor dit onderwerp een landelijk model voor gegevensverstrekkingen te introduceren. Het wetsvoorstel biedt hiervoor voldoende ruimte.